

แผนพัฒนากฎหมายของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

ส่วนที่ ๑. กฎหมายที่รักษาการหรืออยู่ในความรับผิดชอบ

๑.๑ พระราชบัญญัติ	จำนวน	๓	ฉบับ
๑.๒ กฎกระทรวง	จำนวน	๖	ฉบับ
๑.๓ ประกาศ	จำนวน	๓	ฉบับ

ดังมีรายชื่อกฎหมาย ต่อไปนี้

พระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
๒. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
๓. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

กฎกระทรวง

กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗
๒. กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗
๓. กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง พ.ศ. ๒๕๔๗

กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓
- กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

๑. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
๒. กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

/ประกาศกระทรวง...

ประกาศกระทรวง

ประกาศที่ออกตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๘ และมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไข การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไข การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา (พ.ศ. ๒๕๔๖)

ส่วนที่ ๒ กฎหมายที่รักษาการหรืออยู่ในความรับผิดชอบที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการขออนุมัติหรืออนุญาต

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	บทบัญญัติ	ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
๑.	กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗	ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๑๓	เมื่อสำนักงานให้ความเห็นชอบกับแผนการจัดการศึกษาตามข้อ ๔ แล้ว ศูนย์การเรียนจึงจะดำเนินการจัดการศึกษาได้ การเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนการจัดการศึกษาที่สำนักงานได้ให้ความเห็นชอบแล้วต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ศูนย์การเรียนเลิกด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (๑) สำนักงานอนุญาตให้เลิกตามคำขอของเจ้าของสถานประกอบการ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานประกอบการนั้นตั้งอยู่ในเขตพื้นที่

ลำดับ ที่	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	บทบัญญัติ	ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง
๒.	<p>กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิ ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗</p>	<p>ข้อ ๒</p> <p>ข้อ ๓</p> <p>ข้อ ๔</p>	<p>ให้ครอบครัว ซึ่งประสงค์จะจัด การศึกษายื่นคำขออนุญาตจัด การศึกษาต่อสำนักงาน</p> <p>ให้สำนักงานเสนอคำขออนุญาต จัดการศึกษาให้คณะกรรมการ พิจารณาโดยเร็ว และแจ้งผลการ พิจารณาคำขออนุญาตจัดการศึกษา แก่ครอบครัวที่ยื่นคำขออนุญาตจัด การศึกษาภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับคำขออนุญาตจัดการศึกษา ตามข้อ ๒</p> <p>ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่า ครอบครัวที่ได้รับอนุญาตจัด การศึกษาใด ไม่จัดการศึกษาตาม แผนการจัดการศึกษาตามข้อ ๒ (๗) ให้สำนักงานแนะนำให้ครอบครัวนั้น ปรับปรุงการจัดการศึกษาภายใน ระยะเวลาที่กำหนด หากครอบครัว ดังกล่าวไม่ดำเนินการตามคำแนะนำ ให้สำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ครอบครัวนั้นเลิกจัด การศึกษา</p> <p>(ข้อ ๒ (๗) แผนการจัดการศึกษา ที่ครอบครัวและสำนักงานร่วมกัน กำหนดตามความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาตาม กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ)</p>	<p>สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาที่ ครอบครัวมี ภูมิลำเนาตั้งอยู่ ในเขตพื้นที่</p>

จากการศึกษาวิเคราะห์บทบัญญัติของกฎกระทรวงที่อยู่ในความรับผิดชอบที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบหรืออนุญาตมีจำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗

๒. กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยกฎกระทรวงฯ ทั้ง ๒ ฉบับนี้ อาศัยอำนาจที่ออกตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่บัญญัติ “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ...” และให้สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ซึ่งบัญญัติอยู่ในหมวด ๒ มาตรา ๑๒ ว่า “นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน น...” ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ให้สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา ในส่วนที่ ๘ มาตรา ๔๙ วรรคสาม บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ” และได้กำหนดแนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ส่วนที่ ๔ มาตรา ๘๐ (๓) บัญญัติว่า “พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมาย เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ...” (๔) บัญญัติว่า “ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ”

จากการที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้สิทธิและเสรีภาพในการศึกษาและแนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาแก่สถานประกอบการให้มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเปิดโอกาสให้สถานประกอบการที่มีความประสงค์และมีความพร้อมที่จะเข้ามาช่วยเหลือรัฐในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สำหรับลูกจ้างหรือบุคคลทั่วไปในสถานศึกษาซึ่งเป็นศูนย์การเรียน โดยรัฐจะส่งเสริมและสนับสนุน

/การจัดการ...

การจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนในสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบหรืออนุญาต ดังนี้

“ข้อ ๕ เมื่อสำนักงานให้ความเห็นชอบกับแผนการจัดการศึกษาตามข้อ ๔ แล้ว ศูนย์การเรียน จึงจะดำเนินการจัดการศึกษาได้

ข้อ ๖ การเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนการจัดการศึกษาที่สำนักงานได้ให้ความเห็นชอบแล้วต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน

ข้อ ๑๓ ศูนย์การเรียนเลิกด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานอนุญาตให้เลิกตามคำขอของเจ้าของสถานประกอบการ”

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานประกอบการในรูปแบบศูนย์การเรียนนี้ เป็นการศึกษาทางเลือกของประชาชน ที่มุ่งเน้นให้มีความยืดหยุ่น หลากหลาย มีความเป็นอิสระในรูปแบบและวิธีการจัด เพื่อตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการเป็นพิเศษหรือขาดโอกาสทางการศึกษา อีกทั้งเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้ารับการศึกษาได้ด้วย

ด้วยรูปแบบศูนย์เรียนดังกล่าว ทำให้การจัดทำแผนการศึกษาของสถานประกอบการต้องมีความสอดคล้องกับนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้กระบวนการเรียนรู้เป็นไปตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียนและให้ เป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมาตรา ๖ บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

ดังนั้น รัฐจึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้มีการให้ความเห็นชอบและอนุญาต ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาของสถานประกอบการ

เมื่อกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลบังคับใช้มาระยะหนึ่ง ได้มี การศึกษาถึงสภาพปัญหาของกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว พบว่า สถานประกอบการยังมีปัญหาอุปสรรคในด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์

การเรียน ทำให้การจัดการศึกษาในสถานประกอบการยังไม่เป็นที่รับรู้ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และสถานศึกษาต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย เกิดความไม่วางใจและขาดความเชื่อมั่นจากผู้เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีจำนวนน้อย อีกทั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังขาดความเข้าใจ ในกฎระเบียบและแนวทางในการปฏิบัติ ทำให้เกิดความล่าช้าในการบริหารจัดการ ประกอบกับศูนย์การเรียนรู้ยังต้องชำระภาษีจากรายได้ที่เป็นเงินอุดหนุนการจัดการศึกษาจากภาครัฐ (จากเอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทางเลือก ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๕.๐๐-๑๘.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร)

กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗

การให้ครอบครัวมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย มีความเป็นอิสระในรูปแบบและวิธีการจัด เป็นการส่งเสริมให้เด็กพิการ เด็กบกพร่องทางสติปัญญา ได้รับการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง ตามความถนัด ความสนใจ และความพร้อมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เป็นการแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของรัฐ อีกทั้งยังเป็นการจัดการเรียนการสอนได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ จึงทำให้การจัดทำแผนการเรียนการสอนของแต่ละครอบครัวมีความแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาต ดังนี้

“ข้อ ๒ ให้ครอบครัว ซึ่งประสงค์จะจัดการศึกษายื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษาต่อสำนักงาน

ข้อ ๓ ให้สำนักงานเสนอคำขออนุญาตจัดการศึกษาให้คณะกรรมการพิจารณาโดยเร็ว และแจ้งผลการพิจารณาคำขออนุญาตจัดการศึกษาแก่ครอบครัวที่ยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขออนุญาตจัดการศึกษาตามข้อ ๒

ข้อ ๔ ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่า ครอบครัวที่ได้รับอนุญาตจัดการศึกษาใด ไม่จัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาตามข้อ ๒ (๗) ให้สำนักงานแนะนำให้ครอบครัวนั้นปรับปรุงการจัดการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด หากครอบครัวดังกล่าวไม่ดำเนินการตามคำแนะนำ ให้สำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ครอบครัวนั้นเลิกจัดการศึกษา

(ข้อ ๒ (๗) แผนการจัดการศึกษาที่ครอบครัวและสำนักงานร่วมกันกำหนดตามความมุ่งหมายหลักการและแนวทางการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ)”

/หลังจากที่...

หลังจากที่กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลบังคับใช้มาระยะหนึ่ง ได้มีการศึกษาถึงสภาพปัญหาของการดำเนินการตามกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว โดยมีการจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า ปัญหาอุปสรรคของการขออนุญาตจัดตั้งศูนย์การเรียนโดยครอบครัว เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียนและการจัดทำแผนการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น ซึ่งสอดคล้องกับ (ร่าง) การศึกษาทางเลือกในสังคมไทยข้อเสนอยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนโดยนายสมาคมบ้านเรียนไทย (นายยุทธชัย เฉลิมชัย) พบว่า การจัดการศึกษาโดยครอบครัวไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม นโยบายกระทรวงศึกษาธิการขาดความชัดเจน ประกอบกับหน่วยปฏิบัติการขาดความรู้ความเข้าใจในเจตนารมณ์การจัดการศึกษาโดยครอบครัว และขาดความมั่นใจในการตัดสินใจตามหลักการกระจายอำนาจ (เอกสารประกอบ การประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาทางเลือก ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๖/๒๕๕๓ เมื่อวันอังคารที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๕.๐๐-๑๗.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร)

จากการประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น เมื่อวันที่ ๑๖-๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ณ จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๕๐ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและข้าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๒๐ เขตพื้นที่การศึกษาในเขตภาคกลาง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗ และ กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ในประเด็นการให้ความเห็นชอบหรืออนุญาต สรุปได้ว่า ในการปฏิบัติตามกฎหมายในประเด็นดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามที่กฎหมายกำหนด และไม่เป็นการสร้างภาระให้กับผู้ขอรับอนุญาตเกินความจำเป็น อีกทั้งมีความเหมาะสมในการดำเนินการแล้งไม่มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าว

การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๔ จังหวัด คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ในการดำเนินการขออนุญาตจัดตั้งศูนย์การเรียนของสถานประกอบการและครอบครัวนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินการได้ตามข้อกำหนดที่กำหนดไว้ โดยไม่มีข้อ

ร้องเรียนของผู้ขอรับอนุญาตแต่ประการใด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากมีสถานประกอบการและครอบครัวมาขอจดทะเบียนจัดตั้งศูนย์การเรียนน้อยจึงยังไม่ประสบปัญหาในการดำเนิน การดังกล่าว

ดังจะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบศูนย์การเรียนของสถานประกอบการและครอบครัวเป็นการขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาทางเลือของหน่วยปฏิบัติ ซึ่งมิใช่เป็นปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติ การให้ความเห็นชอบหรืออนุญาตของกฎกระทรวงว่า ด้วยสิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนพ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎกระทรวงว่า ด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗

ด้วยเหตุผลจากการศึกษาวิจัยและการระดมความคิดเห็นดังกล่าวนั้น บทบัญญัติของกฎกระทรวงฯ ทั้ง ๒ ฉบับที่ออกตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

ในประเด็นเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบหรือการอนุญาตในบทบัญญัติของกฎกระทรวงฯ ทั้ง ๒ ฉบับนี้ เมื่อเทียบกับประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักและประโยชน์ของส่วนราชการแล้ว รัฐมีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญในการควบคุมให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในรูปแบบศูนย์การเรียนของสถานประกอบการและครอบครัวเป็นไปตามนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติและมาตรฐาน การศึกษาของชาติ อีกทั้งไม่เป็นการสร้างภาระให้กับผู้ขอรับอนุญาตเกินความจำเป็น จึงไม่สมควรยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขให้ผิดไปจากเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายการศึกษา เพื่อให้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานประกอบการและครอบครัวจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ส่วนความเหมาะสมของบทบัญญัติในกฎกระทรวงฯ ทั้ง ๒ ฉบับนี้ มีความสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ทันกับสถานการณ์ในปัจจุบันไม่ล้าสมัย และยังไม่มียกกฎหมายอื่นที่ออกมาซ้ำซ้อนกัน ประกอบกับได้มีการดำเนินการจัดทำร่างกฎกระทรวงฯ ที่ออกตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของสำนักงานกฤษฎีกาอีก จำนวน ๓ ฉบับ คือ

๑. (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรชุมชนและองค์กร เอกชนรูปแบบศูนย์การเรียน พ.ศ.

๒. (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรวิชาชีพ รูปแบบศูนย์ การเรียน พ.ศ.

/๓. (ร่าง)...

๓. (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคลรูปแบบศูนย์การเรียน

พ.ศ.

คงจะเห็นได้ว่า บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบและอนุญาตของ กฎกระทรวงว่าด้วย สิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ .ศ. ๒๕๔๗ และกฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ .ศ. ๒๕๔๗ มีความจำเป็น ความถูกต้องและ ความเหมาะสม ไม่สร้างภาระให้กับผู้ขอรับอนุญาตเกินความจำเป็นเมื่อเทียบกับ ประโยชน์ของประชาชน เป็นหลัก ดังนั้น จึงเห็นควรขอแจ้งยกเว้นการยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติในกฎกระทรวงฯ ทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าว

เอกสารประกอบการศึกษาและวิเคราะห์

๑. เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาทางเลือก ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๕.๐๐-๑๘.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ โดยมี องค์ประกอบคณะฯ ดังนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ สถานประกอบการ นายกสุมาคมบ้าน เรียนไทย และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๓ คน และมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเสนอนโยบายส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาทางเลือกและการจัดศูนย์การเรียนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ .ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ (เอกสารแนบ ๑)

๒. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๑. รายงานการติดตาม ประเมินผลเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาโดยครอบครัว. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด (เอกสารแนบ ๒)

ส่วนที่ ๓. การพัฒนากฎหมายในภาพรวมของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๓.๑ กฎหมายที่จะยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไข

๓.๑.๑ ระบุชื่อและมาตราหรือข้อของกฎหมายที่จะยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไข

๓.๑.๒ ระบุเหตุผลของการยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไข

ลำดับ ที่	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เหตุผลของการยกเลิกหรือปรับปรุง แก้ไข
-	-	-	-

๓.๒ กฎหมายที่จะยกร่างขึ้นใหม่ เพื่อยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายตามข้อ ๓.๑ ใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕

๓.๒.๑ ระบุชื่อกฎหมายที่จะยกร่างขึ้นใหม่

๓.๒.๒ ระบุหลักการของกฎหมายที่จะยกร่างขึ้นใหม่

๓.๒.๓ ระบุเหตุผลของกฎหมายที่จะยกร่างขึ้นใหม่

๓.๒.๔ สรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่จะยกร่างขึ้นใหม่

๓.๒.๕ ระบุหน่วยงานระดับกรมที่รับผิดชอบ

ลำดับ ที่	ชื่อกฎหมาย	หลักการ	เหตุผล	สรุป สาระสำคัญ	หน้าหลัก กฎหมาย แต่ละฉบับ	หน่วยงาน ระดับกรม ที่ รับผิดชอบ
-	-	-	-	-	-	-

ทั้งนี้ ส่วนราชการอาจจัดทำตารางเวลาหรือแผนการจัดทำกฎหมายเสนอมาด้วยก็ได้

/ส่วนที่ ๔ ...

ส่วนที่ ๔ จำนวนนิติกรและเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่จัดทำกฎหมายของหน่วยงานระดับกรม

ลำดับ ที่	หน่วยงานระดับกรม	จำนวนนิติกร/เจ้าหน้าที่ จัดทำกฎหมาย
	รวม	

ลงชื่อ

(นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล)

รองเลขาธิการสภาการศึกษา รักษาราชการแทน

เลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ